

ROMA

UCLG
United Cities
and Local Governments

culture 21
UCLG Committee

RIMSKA POVELJA 2020

PRAVO NA POTPUNO
I SLOBODNO SUDJELOVANJE
U KULTURNOM ŽIVOTU JE
OD KLJUČNE VAŽNOSTI

Svatko ima pravo na slobodno sudjelovanje u kulturnom životu zajednice, na uživanje u umjetnosti, na udio u znanstvenom napretku i njegovim dobrimitima.

Članak 27. Opće deklaracije o ljudskim pravima

PREAMBULA

Mi, ljudi, smo grad. Oblikujemo grad od kamena i snova putem naših uvjerenja, vrijednosti i kreativnih aktivnosti – naše *kulture*. U dobru i u zlu, grad je oličenje naše osobne i zajedničke mašte. Naš grad mora pružiti priliku svakom stanovniku za razvijanje vlastitog ljudskog potencijala i doprinošenje zajednici kojoj pripada.

Kultura je izražavanje vrijednosti, zajednički, obnovljivi resurs u kojem se susrećemo i učimo što nas može povezati i kako uspostaviti dijalog s različitostima u dijeljenom prostoru. Te različitosti postoje unutar i između kultura. Treba ih prepoznati i njima se baviti. Inkluzivni, demokratski i održivi grad omogućuje takav proces te je njime i osnažen. Kultura predstavlja kreativnu radionicu kroz koju građani mogu osmisliti odgovore na naše zajedničke izazove. Kultura je ponekad rješenje, a ponekad je način na koji otkrivamo druga rješenja.

Rimska povelja 2020. objavljena je u mračnim i nesigurnim vremenima. Kriza izazvana epidemijom COVID-19 ukazuje na potrebu ponovnog razmišljanja o trenutnim razvojnim modelima i njihovim osnovnim pretpostavkama. Kriza je također pokazala da duh kulturne demokracije treba oblikovati nove modele kako bi postali inkluzivni i održivi. Povelja je obećanje građanima grada Rima i svim svjetskim gradovima. Neće biti jednostavno postaviti naše zajedničke i žive kulture u jezgru definicije novih modela, ali jedino zajedno možemo obnoviti i ponovno izgraditi naše živote.

KULTURNE SPOSOBNOSTI

Javne vlasti, državne i lokalne uprave, imaju pravne obveze u vezi sa sudjelovanjem u kulturi, koje proizlaze iz Opće deklaracije o ljudskim pravima i drugih međunarodnih sporazuma i konvencija. Zajedno sa svim akterima, javne vlasti moraju provoditi učinkovitu politiku i imati odgovarajuće resurse da ispune te obveze, inače njihova obećanja postaju puka retorika.

Grad koji stremi kulturnoj demokraciji ispunjava svoju obavezu podupiranja svojih stanovnika na:

OTKRIVANJE

kulturnih korijena, tako da stanovnici mogu prepoznati svoju baštinu, identitet i mjesto u gradu i da mogu shvatiti kontekste drugih;

STVARANJE

kulturnih izričaja, tako da stanovnici mogu sudjelovati u životu grada i obogatiti život toga grada;

DIJELENJE

kulture i kreativnosti, na način da se razmjenom produbljuje društveni i demokratski život;

UŽIVANJE

u gradskim kulturnim resursima i prostorima, tako da se svi stanovnici mogu inspirirati, obrazovati i osvježiti;

ZAŠTITU

gradskih zajedničkih kulturnih resursa, tako da svi mogu imati koristi od njih, danas i u nadolazećim godinama.

Rimska povelja 2020. promišlja inkluzivniji, demokratskiji i održiviji grad. Postizanje ovog cilja u rukama je svih onih koji u gradu žive.

Ovi navodi postavljaju naše odredište: osmišljavanje puta do tamo sljedeći je zadatak. Upravo ulazimo u suradničku i savjetodavnu fazu kako bismo osmislili detaljnu kulturnu politiku, planove i aktivnosti koji su karakteristični za pojedine lokalne kontekste.

ZAŠTO SADA, ZAŠTO OVO?

Zašto sada?

U samo nekoliko tjedana, COVID-19 je pomeo svijet kakav poznajemo. Mjere koje moramo poduzimati kako bismo očuvali zdravlje promijenile su naš način života i onemogućile napredak. Tugujemo. Prisjećamo se stvari koje smo uzimali zdravo za gotovo, što uključuje i kulturu. Ali u isto vrijeme otkrivamo neočekivane izvore dobrote, hrabrosti i solidarnosti u našim društvima.

Isprva smo razgovarali o životu „poslije krize“. Sada počinjemo uviđati da bi bolest mogla biti dugotrajnije prisutna u našim životima i da se moramo priviknuti na tu prisutnost. Ovo iskustvo mijenja način na koji razmišljamo o sebi, o drugima i o zajednicama u kojima živimo. Mijenja se i osjećaj o tome što nam je važno, kome se divimo i kako želimo živjeti.

Grad Rim je prije nekoliko mjeseci započeo proces promišljanja o sudjelovanju ljudi u kulturnom životu na lokalnoj razini, s uvjerenjem da komodifikacija i gospodarski prioriteti ugrožavaju pravednost, pravdu i ljudsko dostojanstvo. Željeli smo pridonijeti globalnim raspravama o razvoju, građanstvu i demokraciji, raspravama u kojima su kultura, ljudska prava i gradovi sramotno marginalizirani. Dapače, smatramo da su ove teme trenutno važnije i urgentnije nego ikad prije. Ako se ova rasprava doista bude vodila na svjetskoj razini, izbjegavajući pritom povijesni eurocentrizam, i ako uključi marginalizirane glasove i kulture, ona može dovesti do jačanja međunarodnih institucija, programa i politika koje se vezuju uz položaj kulture u razvoju.

S izazovima koje nosi, kriza predstavlja odgovornost i priliku za razmišljanje izvan postojećih okvira te poduzimanje poteza koji su se prije činili nemogućima. Već svjedočimo razmišljanjima i potezima koje su poduzele vlade, institucije i građani u zadnjih nekoliko tjedana. Ako nešto dobro može proizaći iz epidemije COVID-19, to će biti zato jer smo bili dovoljno hrabri da si predočimo drugačije, bolje, održivije načine suživota i nećemo se zaustaviti odmah nakon što prođe trenutna opasnost. Gradovi, koji će do 2050. udomljavati dvije trećine svjetskog stanovništva, ključni su za ovaj izazov.

Zašto kultura?

Kultura je način na koji ljudi transformiraju iskustvo u značenje – i ne samo dobra ili istinita značenja: kultura je moć koja je u prošlosti, a i sada korištena u krive svrhe. Kultura je način na koji ljudi oblikuju, izražavaju i posreduju svoje vrijednosti – uključujući i one nesvjesne kao i one koje nisu u stanju izravno artikulirati. Kultura je sve što činimo ponad preživljavanja. Kultura je sve što činimo kako bismo obogatili živote. Kultura je također priča koja oblikuje naša djela, čak i kad nismo svjesni toga. Kultura opisuje svijet, a mi promatramo svijet kroz njezinu leću.

Kultura je i obnovljivi, ljudski resurs kojem smo se okrenuli u ovoj krizi. Znanost nam pomaže pronaći razumijevanje, odgovore i zaštitu. Umjetnost nudi utjehu, obrazovanje i zabavu u izolaciji. Oba aspekta proizlaze iz istraživanja, sposobnosti, kreativnosti i uloženog truda, a ne samo iz užitka. Kultura nas povezuje kroz glazbu i pjesmu diljem praznih gradskih ulica, pobuđuje osjećaje koje možemo dalje podijeliti s drugima. Kroz kulturu pričamo priče, pokušavamo shvatiti smisao, sanjamo i nadamo se. Kultura će oblikovati vrijednosti i ponašanje u gradovima koje moramo obnoviti nakon traume COVID-a 19.

Sada, više nego ikad, želimo potvrditi društvenu vrijednost kulture, kojoj su svrha ljudi, a ne profit. Ne možemo još točno reći što bi to moglo značiti u ovom novonastajućem svijetu. Ovo je proces otkrivanja kojeg je oblikovala situacija kao i ljudi uključeni u proces. Vjerujemo da razgovor s građanima, koji im pomaže u pronalasku smisla u sadašnjosti i u zamišljanju budućnosti pune nade, predstavlja dobar način promišljanja grada kao takvog. U ovom trenutku u takvoj smo situaciji.

Moramo se odmaknuti od ustaljenog razmišljanja – o kulturi, kreativnim gradovima, inkluzivnom urbanizmu, pravima i obvezama. Ne znamo gdje će sve ovo završiti, ali smo uvjereni da nam je iznad svega potrebna kulturna demokracija. Čitavom društvu potrebno je razdoblje ozdravljenja i oporavka, no moguće je da mu predstoji razdoblje daljnjih sukoba i nejednakosti. Moramo pronaći novi smjer koji će uključivati sve. Stara rješenja više ne vrijede. Moramo se zapitati kakav život želimo za nas i za buduće generacije, u uvjerenju da rješenja počivaju na resursima demokracije i duhu velikodušnosti.

Zašto Rim?

Gradovi su mjesta eksperimentiranja i kreativnosti. Rim kao raskrižje svjetova i vremena ima kapacitete za okupljanje, povezivanje i istraživanje. Odavde krećemo: Rim će poslužiti kao zajednička platforma za nove ideje o društvenim modelima. Rim, antički i suvremeni, koji preživljava i svjedoči pošastima, ratovima i renesansi, sada potiče pretvaranje novih paradigmi u stvarnost i njihovo dijeljenje. Ovo je poziv na zajedničko stvaranje alternativne budućnosti u mjestima koja danas predstavljaju ograničenja, ali i prilike: GRADOVIMA.

Zašto UCLG?

Svjetska organizacija ujedinjenih gradova i lokalnih vlasti (eng. United Cities and Local Governments - UCLG) je najveća svjetska organizacija lokalnih i regionalnih vlasti. Svi mi uživamo u postignućima nebrojenih žena i muškaraca koji su više od sto godina neumorno radili na međusobnom osnaživanju, podizanju iz temelja cijelih zajednica i postizanju pozitivnih promjena.

Predstavljamo, branimo i prenosimo glasove lokalnih i regionalnih vlasti, tako da nijedan čovjek niti jedno mjesto ne bude ostavljeno na cjedilu. Zajedno smo stražari nada, snova i aspiracija pojedinaca u zajednicama diljem svijeta – u potrazi za životom u kojem su ideali *Održivih razvojnih ciljeva* (eng. *Sustainable Development Goals*) stvarnost, zagovaramo snažan multilateralni sustav sačinjen od teritorija diljem svijeta.

Položaj kulture u održivom razvoju naših zajednica je jedno od ključnih područja djelovanja UCLG-a.

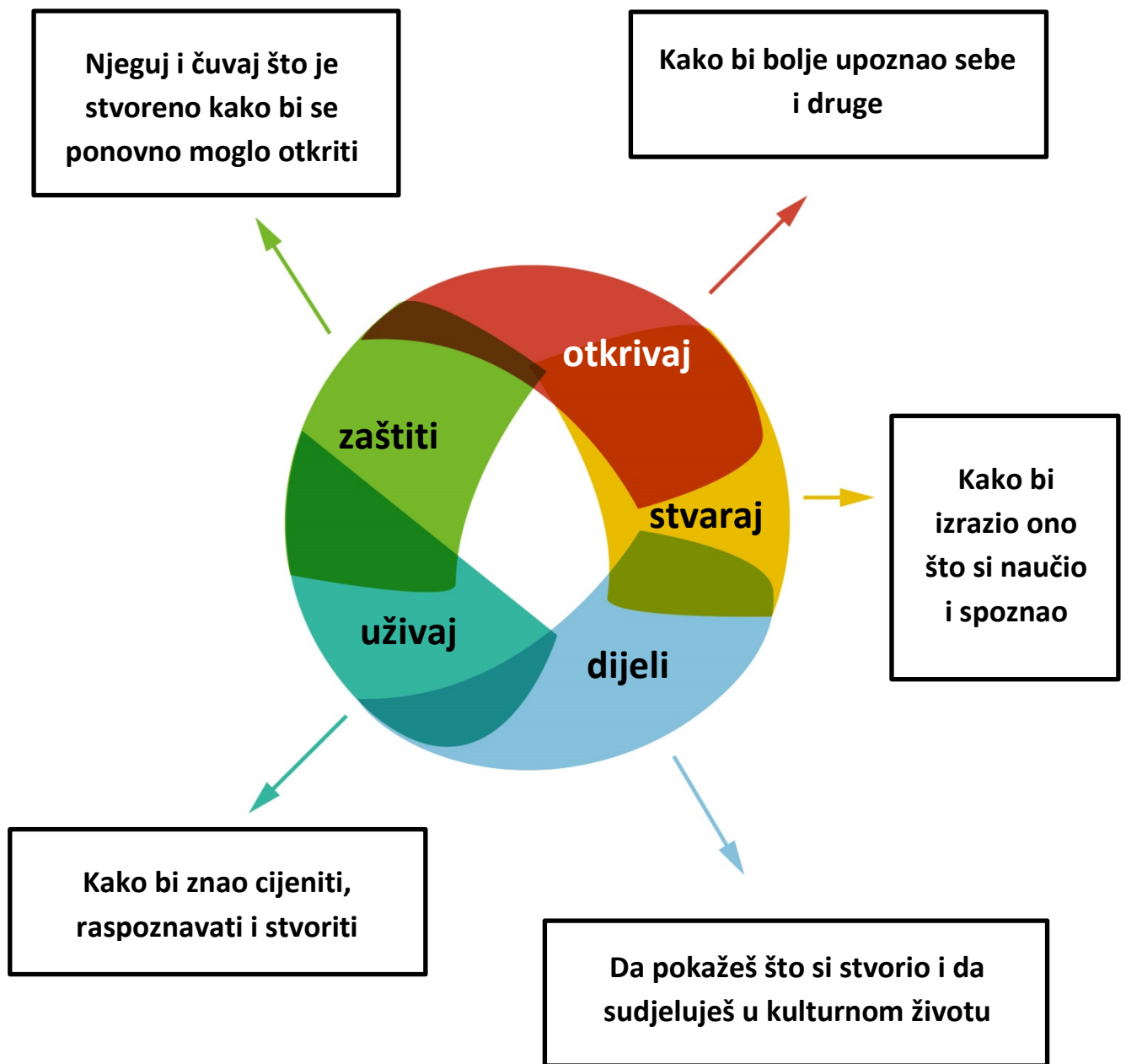
Što je sljedeće?

Načela Rimske povelje 2020. još se promišljaju i razvijaju kroz dijalog s više od pedeset gradova i pojedinaca diljem svijeta. U idućim mjesecima nastavit ćemo istraživanje kako bismo u savjetodavnoj i suradničkoj fazi koja je pred nama definirali detaljnu kulturnu politiku, planove i aktivnosti specifične za pojedine lokalne kontekste. Želimo čuti odgovore i promišljanja, potaknuti razgovore i debate, želimo zajednički raditi na oblikovanju novog poretka.

Hoćete li nam se pridružiti na ovom putovanju obnove?

Napomena za pojašnjenje POVELJE

Ključne riječi kulturnih sposobnosti sve su glagoli tj. aktivnosti:
predlažemo da slijedimo cikličnu progresiju koja počiva na pristupu
odozdo u čijem su središtu ljudi:

OTKRIVAJ

kulturne korijene, kako bi mogli prepoznati svoju baštinu, identitet i mjesto u gradu;
Svatko ima svoju baštinu, osobnu i dijeljenu, nasljedstvo koje dobiva od obitelji, zajednice, tijela, vremena itd.; također je važno da imamo sposobnost razumjeti tuđe kontekste, korijene i narative

STVARAJ

vlastite kulturne aktivnosti, koje mogu postati dio života grada i obogatiti ga;
Sudjelovanje u kulturnom životu uključuje sposobnost stvaranja – to podrazumijeva da svatko ima potrebna sredstva, resurse, izobrazbu i vrijeme za stvaranje vlastitog umjetničkog djela, bilo to pjevanje, plesanje, ručni rad, razvijanje kompjuterske igrice ili zamišljanje drugačije budućnosti

DIJELI

kulture i kreativnost, kako bi se razmjenom obogatio društveni i demokratski život;
Ako stvaram, imam pravo i sposobnost dijeliti svoje stvaralaštvo s bilo kim tko je zainteresiran, tko je spreman poslušati, pogledati, razgovarati i kritički sagledavati moje djelo. To ne znači da svako djelo ima jednaku vrijednost – to znači da prihvaćam činjenicu da svako djelo ima pravo na postojanje i samim time se nekome može ili ne mora svidjeti

UŽIVAJ

u svim kulturnim resursima grada, kako bi se inspirirao, obrazovao i osvježio;
Pristup kulturi – prijatelji koje odabiremo – načini su kroz koje razvijamo sposobnost spoznaje o onome što nam se sviđa, a što ne, odlučujemo o sustavu vrijednosti i oblikujemo budući identitet. Možda sam naslijedio jednu kulturu, ali odlučujem postati reper ili operni pjevač i ako me moja kultura ne zadovoljava – ne inspirira i ne osvježava me – koja je svrha?

ZAŠTITI

gradske zajedničke kulturne resurse, kako bi ih svi mogli koristiti, sada i u budućnosti.
Moramo biti sposobni cijeniti sve kulture, učiti o njima, prenijeti ih drugima i spriječiti njihovo namjerno uništavanje ili uništavanje uslijed nebrige. To je poput bioraznolikosti, cijelom okolišu je potrebna zaštita jer je međuovisan, i nikad ne znaš tko će i što poželjeti u jednom trenutku.

PRIMJENA RIMSKE POVELJE

U istom duhu kao i Opća deklaracija o ljudskim pravima, Rimska povelja želi postati globalno relevantan dokument koji prihvaća izazov svoje primjene u svijetu neizmernih kulturnih raznolikosti. Upravo zbog toga, Povelja je kratka, jasna i korisna. Povelja nije pravni instrument već praktičan vodič za održivi kulturni razvoj. Prepoznavanjem pet međuovisnih ljudskih sposobnosti ona nudi čvrstu konceptualnu osnovu za bavljenje odnosom između države i građana prilikom izrade kulturne politike i planiranja u kulturi.

Ovo poglavlje pojašnjava kontekst Povelje, otvara pitanja o razvoju javnih politika i nudi neke prijedloge djelovanja koja donositeljima odluka stoje na raspolaganju. Jasno je da poglavlje ne može obuhvatiti sve kulturne specifičnosti i kontekste, stoga ponuđeni prijedlozi ne mogu svugdje biti jednako primjenjivi i imati isti smisao. Utoliko se Poglavlje nadovezuje na Povelju i predlaže neke smjerove interpretacije, razvoja i suradnje između javnih tijela, kulturnih aktera i građana.

Rimska povelja prvenstveno poziva kreatore politika u lokalnim upravama i kulturnim institucijama da daju odgovore na postavljena pitanja. Povelja je jednako otvorena za uključivanje nižih razina lokalnih uprava i javnih ustanova u kulturi poput muzeja, kazališta ili galerija. U oba slučaja, Povelja postavlja ista ključna pitanja:

- Što svaka osoba može napraviti i biti u kulturnom životu?
- Kako se svakoj osobi može omogućiti da u okviru svojih sposobnosti otkriva, uživa, stvara, dijeli i štiti kulturu?

Odgovori na ova pitanja bit će različiti u Mexico Cityju, Cape Townu, New Delhiju i u Rimu, kao što će biti različiti u milijunskim gradovima i u ruralnim područjima koja broje tisuće ili stotine stanovnika. Razlike su opravdane ako odražavaju posebnosti i raznolikosti lokalnih kultura i uvjeta. Zajednička osnova, odnosno univerzalna obaveza, jest prepoznati da je svrha razvoja stvoriti poticajnu sredinu u kojoj ljudi mogu uživati u dugim, zdravim i kreativnim životima a da se pritom nikoga ne isključi.

Podloga: Pristup sposobnostima u kulturi

Pravo bogatstvo države su njezini ljudi. I svrha razvoja je stvoriti poticajnu sredinu u kojoj ljudi mogu uživati u dugim, zdravim i kreativnim životima. Ova jednostavna ali moćna istina se prečesto zaboravlja u potrazi za materijalnim i financijskim bogatstvom.

Mahbub ul Haq, 1990¹

Ekonomist Mahbub ul Haq napisao je ove riječi u prvom Izvješću o ljudskom razvoju Ujedinjenih naroda objavljenom 1990. Tijekom posljednjih 30 godina, ideju da bi primarni cilj vlada trebao biti osnaživanje ljudskih sposobnosti teoretizirali su Amartya Sen, Martha Nussbaum i drugi. Ova ideja postala je široko rasprostranjena u praksi, premda osporavana i daleko od univerzalne primjene. Pristup sposobnostima, termin koji je inače poznat, snažna je ideja jer je jasna, fleksibilna i odgovara onome što ljudi žele sami za sebe. Sen je 2009. pojasnio pristup sposobnostima na sljedeći način: *“Intelektualna disciplina koja vrednuje postignuća i slobode pojedinca/ke kroz njegovu ili njezinu stvarnu sposobnost da čini i živi različite stvari koje smatra vrijednim.”*²

Ono što nam je važno jest da možemo činiti ono što za nas ima vrijednost. Pristup sposobnostima ima korijene u ljudskim pravima i društvenoj pravdi. Nussbaumovim riječima, postavlja se pitanje: „Što je svaka osoba sposobna učiniti i biti?“³ Ovo je pitanje središnje za odnos ljudi prema kulturi, tom području ljudskog stvaranja smisla koje je toliko snažno, tako subjektivno i tako univerzalno.

Kultura je ljudsko pravo, zajamčeno člankom 27. Opće deklaracije o ljudskim pravima, koji štiti svačije pravo na sudjelovanje u kulturnom životu zajednice i uživanje u umjetnosti. Ova je ideja osnova kulturne politike, ali je u isto vrijeme kulturni artefakt koji odražava njezine stvaraocice, njihov kontekst i vrijeme.

Kao okvir za kulturnu politiku i planiranje, Rimska povelja 2020. postavlja pitanje kako članak 27. može postati stvarnost koja unaprjeđuje ljudske živote. Ovdje pristup sposobnostima postaje iznimno vrijedan jer propituje što država i njezine institucije mogu napraviti kako bi osigurale da ljudi razviju sposobnosti vlastitih izbora. A kultura, puno više od bilo kojeg drugog područja ljudskog napretka, jest pitanje izbora.

Uzimajući u obzir rad koji je UCGL poduzeo s Agendom 21 za kulturu i suočeni s iskustvima i izazovima grada kao što je Rim, Rimska povelja definira pet međuovisnih i uzajamno poticajnih sposobnosti. Svaka od tih pet sposobnosti može se činiti manje ili više važna u različitim vremenima i situacijama te za različite ljude. Kako će ljudi postupati sa svojim sposobnostima pitanje je za svaku pojedinačnu osobu jer je raznolikost konstanta u kulturi; o tome ne bi trebale odlučivati ni država niti njezine institucije. Kultura jest, i uvijek mora biti, pitanje slobodnog izbora. Išta manje od toga je prijetnja ljudskom dostojanstvu.

Međutim, kao što ul Haq, Sen i Nussbaum impliciraju, svatko na svoj način, taj izbor ovisi o pojedincu/ki i njegovim/njezinim mogućnostima da razvije sposobnosti koje će ga/je učiniti akterom u kulturnom životu zajednice.

¹ Mahbub ul Haq, *Human Development Report 1990*, UNDP, str. 9.

² Amartya Sen, citirana u Ingrid Robeyns, *Wellbeing, Freedom and Social Justice: The Capability Approach Re-examined*, Cambridge: Open Book Publishers 2017, str. 7.

³ Martha C. Nussbaum, *Creating Capabilities, The Human Development Approach*, Harvard: The Belknap Press, 2011.

Kulturne sposobnosti u Rimskoj povelji 2020

OTKRIVAJ

OTKRIVAJ kulturne korijene, kako bi svi mogli prepoznati svoju baštinu, identitet i mjesto u gradu te razumjeti kontekste drugih

Još kao djeca otkrivamo naš svijet i kulturu istovremeno. Zapravo, otkrivamo svijet kroz kulturni objektiv obitelji, zajednice i društva. Osnove identiteta postavljaju se u ranoj dobi i pomoću njih formira se niz kodova i ponašanja koji odražavaju sustave vrijednosti onih koji se brinu o nama. U toj dobi, s odgovarajućim smjernicama, također učimo otkrivati, poštivati i cijeniti kulture ljudi s drugačijim podrijetlom i tradicijama. Mladima treba pomoć kako bi stekli sredstva za otkrivanje kulture, ali učenje je cjeloživotni proces koji uključuje i radno sposobne i umirovljene ljude.

Kako politike i programi mogu pospješiti ljudsku sposobnost otkrivanja kulture?

Mogućnosti uključuju:

- Zaštitu kulturnih prava svih, naročito manjina i autohtonih naroda
- Ugrađivanje perspektiva žena, djece i mladih u kulturne politike
- Uvođenje obrazovanja o kulturi i umjetnosti u ključne kurikule za sve uzraste
- Osiguravanje dostupnog obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja
- Zahtijevanje da kulturne institucije i sveučilišta nude obrazovne programe i programe za manje privilegirane studente
- Inkluzivno programiranje koje odražava čitav spektar kulturnih izričaja
- Prepoznavanje kulturnih raznolikosti na lokalnoj i globalnoj razini kao bogatog, obnovljivog resursa

UŽIVAJ

UŽIVAJ u gradskim kulturnim resursima i prostorima, kako bi svi dobili inspiraciju, obrazovanje i novu energiju

Ljudi uživaju u kulturi jer ona nudi bogata i raznolika zadovoljstva. Može nas nasmijati i ganuti do suza, povezati u trenucima zajedništva, ponuditi utjehu kad smo usamljeni, potiče znatiželju, informira i podučava. Postavlja tjelesne i misaone izazove pred nas i može transformirati naše viđenje samih sebe i svijeta koji nas okružuje. No sposobnost uživanja u kulturi ne smije se uzeti zdravo za gotovo. Postoje financijske, geografske, društvene i, paradoksalno, čak i kulturne prepreke koje se trebaju savladati. Otkrivanje je neophodan put ka uživanju, tako da postoji potreba za inkluzivnim politikama koje lokalno stanovništvo ohrabruju na sudjelovanje u formalnom i neformalnom kulturnom životu grada.

Kako politike i programi mogu pospješiti ljudsku sposobnost uživanja u kulturi?

Mogućnosti uključuju:

- Politike cijena, rasporeda i otvaranja koje će svima omogućiti pristup prostorima kulture
- Potporu najširem spektru kulturnih aktivnosti i izričaja
- Eliminiranje nejednakosti u pristupu i sudjelovanju u kulturnim aktivnostima

-
- Potporu kulturnim aktivnostima za ranjive skupine i skupine u nepovoljnom položaju
 - Inovacije u omogućavanju dostupnosti kulture u digitalnom svijetu i putem njega
 - Osiguravanje javnog prijevoza koji omogućuje pristup kulturnim događajima i iskustvima

STVARAJ

STVARAJ kulturne izričaje, koji mogu postati dio života grada i obogatiti ga

Porast sudjelovanja u kulturi – i što je možda važnije, prepoznavanje njegovog značaja – dovodi u pitanje zastarjele ideje o profesionalnoj produkciji za zadovoljne konzumente. Smanjile su se granice između profesionalnih i amaterskih umjetnika. Veliki broj ljudi koji otkrivaju umjetnost i uživaju u njoj žele je i sami stvarati. Mogućnost obrazovanja u poljima kulture i umjetnosti često je sljedeći korak u stvaranju, bilo da se stvara iz užitka, društvenih ili karijernih razloga. Sve ove aktivnosti obogaćuju kulturnu ekologiju zajednice. Ukazivanje na potrebu da se poštuju svi oblici kulturnog stvaranja i raznolikosti je od ključne važnosti, no sposobnost stvaranja bi također trebala biti pravedno raspodijeljena. Duboko ukorijenjena snaga kulture može se očuvati jedino ako se njeguje kreativna ekologija u kojoj svaka osoba može napredovati u bilo kojem polju.

Kako politike i programi mogu pospješiti ljudsku sposobnost stvaranja kulture? Mogućnosti uključuju:

- Osiguravanje pravednog pristupa obrazovanju i usavršavanju u kulturnoj i umjetničkoj profesiji
- Potporu prostornim resursima za umjetničko stvaralaštvo koji su otvoreni za lokalno stanovništvo
- Specijalizirani programi stipendiranja i osposobljavanja za umjetnost mladih
- Poticanje sveučilišta i fakulteta na podupiranje umjetničkih istraživanja, treninga i stvaranja
- Politike zapošljavanja i porezne politike koje podržavaju radnike u kulturi
- Politike koje podržavaju neformalne, socijalne i amaterske kulturne aktivnosti

DIJELI

DIJELI kulture i kreativnost, kako bi se razmjenom produbio društveni i demokratski život

Umjetnost postoji kad je se prepoznaje. Umjetnost je suštinski sredstvo prenošenja, način na koji se komuniciraju ideje, osjećaji, uvjerenja i vrijednosti, pogotovo kada su previše kompleksni, neodređeni i nesigurni da se izravno pretoče u riječi. Sposobnost približavanja vlastite kulture drugima – prijateljima, susjedima i sugrađanima – stoga je sastavni dio sudjelovanja u kulturnom životu. Rasprave i istraživanja u poljima umjetnosti, znanosti, filozofije i društvenog života jesu kulturni život. Upravo dijeljenjem svojih kulturnih tradicija i stvaralaštva pojedinci i zajednice postaju vidljivi i prepoznatljivi u gradu te otvaraju dijalog s drugima.

Kako politike i programi mogu pospješiti ljudsku sposobnost dijeljenja kulture? Mogućnosti uključuju:

-
- Pokretanje inkluzivnih kulturnih platformi različitih vrsta i veličina (uključujući i online platforme)
 - Potporu grupama u zajednici da predstavljaju svoj rad u javnim prostorima
 - Otvaranje programiranja kulturnih institucija i prostora za kulturu i umjetnost glasovima lokalne zajednice
 - Osiguravanje da osoblje i uprave ustanova u kulturi odražavaju kulturnu i društvenu raznolikost zajednice
 - Potporu međunarodnoj kulturnoj suradnji, razmjenama i mrežama

ZAŠTITI

ZAŠTITI gradske zajedničke kulturne resurse, kako bi ih svi mogli koristiti, sada i u budućnosti

Kulturni resursi nisu statični. Kako se mijenja društvo tako se mijenja i njihovo značenje i vrijednost. Kulturna prava štite nasljeđe sve te materijalne i nematerijalne baštine, kako one univerzalno cijenjene, tako i one neshvaćene i neomiljene. Ostale sposobnosti ne znače puno ako nemamo mogućnost očuvanja i prenošenja naše kulture. No ničija kulturna prava ne mogu se provoditi *protiv* kulturnih prava drugih. Demokratsko pregovaranje jest najbolji način na koji se sukobima može upravljati, što od nas zahtijeva razumijevanje i toleriranje drugih kultura, raspravu o vrijednosti materijalne i nematerijalne kulturne baštine i donošenje odgovarajućih zakonskih akata i mjera koje uzimaju u obzir nove izazove s kojima se susrećemo kao jedinstveno čovječanstvo.

Kako politike i programi mogu pospješiti ljudsku sposobnost zaštite kulture? Ideje uključuju:

- Zakonsku zaštitu materijalne i nematerijalne kulturne baštine
- Ugrađivanje pitanja kulture na svim razinama rada lokalnih vlasti
- Razmatranje i posvećenost borbi protiv klimatskih promjena
- Potporu radu onih koji se bore za očuvanje kulturnih prava
- Pristup obrazovanju i resursima u poljima konzervacije, dokumentacije i arhiviranja
- Javnu raspravu o načinu upravljanja i značenju kulturnih lokaliteta, spomenika i elemenata materijalne i nematerijalne baštine

RIMSKU POVELJU 2020

Sastavili su Grad Rim i Kulturni odbor UCLG-a.

Odbor za nacrt: Luca Bergamo, Eleonora Guadagno, Marta Llobet, François Matarasso, Jordi Pascual, Carla Schiavone, Vincenzo Vastola, Sarah Vieux.

S gradovima, lokalnim vlastima i njihovim udruženjima: Grad Mexico, Buenos Aires, Lisabon, Barcelona, Bilbao, Bogotá, Izmir, Malmö, Washington D.C., Xi'an, Baie-Mahault, Diputació of Barcelona, Biškek, Komrat, Concepción, Córdoba, Cuenca, Dublin, Ženeva, Gwangju, Jeju, Kazanj, Konya, Krasnojarsk, La Paz, Leeds, Mar del Plata, Makati, Maputo, Medellin, Montevideo, Montreal, Nižnji Novgorod, Oš, Puebla, Republika Jakutska, San Jose de Costa Rica, Santa Fe, São Paulo, Swansea, Cabildo of Tenerife, Vancouver, Vologda i Ekaterinburg.

Sudjelovali: Inicijativa za afričku prijestolnicu kulture, AICCCE, Amerikanci za umjetnost, Zaklada Asia-Europe, ASVIS, CEMR-CCRE, Kreativni grad Jug, Culture Action Europe, FLACMA, GAOK – Udruga guvernera Koreje, INTACH – Indijska Nacionalna zaklada za umjetnost i kulturnu baštinu, Zaklada "Kultura nova", Mercociudades, Metropolis, Narodno kazalište Accra, Opservatorij svjetskih pitanja Nhimbe, SALGA – Južnoafrička udruga lokalnih vlasti, SDG Svjetski festival akcija, Umjetnički centar Sibikwa, afrički UCLG, UCLG-ASPAC, euroazijski UCLG, UCLG-MEWA, UNESCO, VNG, Škola za kulturne politike i menadžment Wits...

Posebne zahvale za razgovore i razmjenu mišljenja - intervjuirani: Korkor Amarteifio, Sergey Anastasov, Tere Badia, Jordi Baltà Portolés, Mónica Barrios, Ivana Baukart, Urmat Belekbaev, Karima Bennoune, Johanne Bouchard, María José Callejas, Ed Carroll, Mauricio Castro, Pascale Charlebois, Stefanie Chetty, Eric Corijn, Catherine Cullen, Francisco d'Almeida, Cristina da Milano, Jasmina Dizdarevic Cordero, Yvonne M. Donders, Onur Eryüce, Fernando Ferroni, Ruslan Galiakhmetov, Enrico Giovannini, Beatriz Garcia, Mercedes Giovinazzo, Enrique Glockner, Daniel Granados, Antoine Guibert, Nora Halpern, Eriel Huang, Lucina Jiménez, Avril Joffe, Yarri Kamara, Kang Jeong-Ah, Sakina Khan, Gavril Kirillin, Phylis Klotz, Mthobeli Kolisa, Cynthia Khumalo, Tamara Landívar, Tita Larasati, Annabell Lebethe, Luana Lupi, Andrea Malquin, Robert Manchin, Valeria Marcolin, Luz Medina, Vanessa Mengel, Magnus Metz, Zayd Minty, Nicolás Montero, Inti Muñoz, Jaume Muñoz, Randa Napky, Patricia Navarra, Josh Nyapimbi, Gerardo Daniel Padilla, Patricia Pieragostini, Edgar Pieterse, Navin Piplani, Shi Qi, Carla Rey, Mieke Renders, Paulo Ricci, Clarisa Ruiz Correal, Gennady Ryabov, David Sagita, Rassikh Sagitov, Rozalina Sagirova, Thierry Sanzhie Bokally, Salvatore Settis, Emilbek Shadykhanov, Anupama Sekhar, Dmitry Shesterikov, Gyonggu Shin, Lisa Sidambe, José Alfonso Suárez del Real y Aguilera, Khalid Tamer, Monserrath Tello, Elena Trofimova, Dea Vidović, Raymond Weber, Fiona Winders i Andrés Zaratti.

U izradi je također sudjelovalo i postavilo okvire Svjetsko tajništvo i sekcije UCLG-a s operativnom potporom Odjela za kulturne aktivnosti Grada Rima.

Duboko zahvaljujemo svima njima i onima koji će se tek uključiti na uloženom vremenu, razmišljanjima, eksperimentima i brizi.

Verziju ovog dokumenta na hrvatskom jeziku omogućila je Zaklada "Kultura nova", kojoj se ovim putem želimo iskreno zahvaliti.

ROMA

više na
www.2020romecharter.org

